

Parantumatonta syöpää sairastavalle

Sinulle, joka sairastat parantumatonta syöpää tai verisairautta, oireiden lievittäminen on keskeinen osa sairautesi hoitoa tavoitteena mahdollisimman hyvä elämälaatu.

” Palliatiivinen hoito perustuu ajatukseen parantaa potilaiden ja läheisten elämänlaatua ennaltaehkäisemällä ja lievittämällä kipuja ja muita elimellisiä, psykososiaalisia ja hengellisiä oireita, jotka saattavat ilmetä kuolemanjohtavan sairauden yhteydessä, näitä riittävän aikaisin havaitsemalla, arvioimalla ja hoitamalla.” (Maailman terveysjärjestön WHO)

Palliatiivinen hoito syöpätautien poliklinikalla

Parantumattoman syövän onkologisella tai hematologisella (lääkehoito, sädehoito, joskus kirurginen hoito) hoidolla pyritään jarruttamaan taudin etenemistä. Aloitamme oirehoidon jarruttavan syöpähoidon ohella. Esimerkkejä oireista ovat kipu, hengenahdistus ja pahoinvointi. Kerro avoimesti ja rehellisesti oireistasi hoitajille ja lääkärille jo syövänhoidon varhaisessa vaiheessa. Palliatiiviseen hoitoon kuuluu tukea omaisia, joten keskustele avoimesti sairaudestasi myös heidän kanssa. Palliatiivisen hoidon kesto vaihtelee riippuen sairauden tilanteesta.

Palliatiivinen poliklinikka

Mikäli koemme, että oirehoitosi tarvitsee kokonaisvaltaista arviota, voimme tehdä luvallasi lähetteen palliatiiviselle poliklinikalle jo hyvissä ajoin. Silloin voit olla potilaana sekä syöpätautien ja hematologian että palliatiivisella poliklinikalla. Palliatiivinen poliklinikka järjestää tarvittaessa myös kotihoidon, kotisairaanhoidon sekä kotisairaalan palveluja.

Lähetteen mukaisesti syöpätautien ja hematologian poliklinikan sairaanhoitaja soittaa oirepoliklinikalle ja informoi tilanteestasi, minkä jälkeen 1-3 vuorokauden kuluttua sairaanhoitaja ottaa sinuun puhelimitse yhteyttä vastaanottoajan sopimiseksi. Voit sen jälkeen olla suoraan yhteydessä palliatiiviselle poliklinikalle, mikäli tarvitset apua oireidesi kanssa eikä sinun tarvitse hakeutua päivystykseen. Palliatiivisen poliklinikan potilailla on lupapaikka terveyskeskuksen vuodeosastolle (Yle 0), mikäli he tarvitsevat osastohoitoa.

Kun onkologisilla tai hematologisilla hoidoilla ei pystytä enää vaikuttamaan taudin etenemiseen, keskitytään oireenmukaiseen hoitoon ja siinä vaiheessa hoitovastuu siirtyy kokonaan palliatiiviselle poliklinikalle tai terveyskeskukseen.

Hoitolinjaukset

Syöpää ja vaikeata verisairautta sairastavan potilaan tilanne saattaa nopeasti muuttua. Tautisi voi edetä nopeasti ja kuntosi romahtaa lyhyessä ajassa. Tämän takia on tärkeää, että keskustele hoidon periaatteista eli hoitolinjauksesta tarpeeksi ajoissa lääkärisi ja läheistesi kanssa. Sinulla on mahdollisuus tehdä hoitotahto OmaKantaan. Ota kopio mukaan syöpätautien ja hematologian poliklinikalle dokumentaatiota varten.

Esimerkkejä hoitotahdosta löytyy esim. muistiliiton (muistiliitto.fi > muistisairaudet > etuudet ja oikeudet >hoitotahto) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (thl.fi > palvelut ja asiointi > lomakkeet >hoitotahto) nettisivuilta.

Koska sairastat parantumattomaa sairautta, lääkärisi tulee vastaanotolla keskustelemaan hoidon rajauksista kanssasi. On toivottavaa, että ainakin yksi omainen tai ystäväsi on vastaanotolla mukana. Hoidon rajauksiin kuuluu mm. DNR- (do not resuscitate) päätös, mikä tarkoittaa elvyttämättä jättämistä eli pidättäytymistä sydämen sähköisestä tahdistuksesta ja paineluelvytyksestä, jos sydämen toiminta pysähtyy.

Kyseessä on lääkärin tekemä lääketieteellinen päätös, ja se kirjataan sähköiseen sairauskertomukseen ja voit halutessasi saada siitä myös kopion. On tärkeää, että kaikki sinua hoitavat terveyshuollon ammattilaiset sekä läheisesi ovat tietoisia päätöksestä.

Avoin keskusteltu hoitolinjauksesta antaa sinulle ja omaisillesi mahdollisuuden keskittyä elämänlaadun ylläpitämiseen.

Tarkista, että olet antanut luvan, että sairauttasi koskevat lääketieteelliset tiedot (sairauskertomus) ovat nähtävissä kaikissa niissä hoitopaikoissa, jotka ovat osallistuneet tai osallistuvat hoitoosi (kaikki sairaalat sekä terveyskeskukset). Tämä sujuvoittaa hoitoasi merkittävästi.

Lapset puheeksi malli

Syöpätautien ja hematologian poliklinikalla tarjoamme potilaillemme Lapset-puheeksi keskustelua, kun perheessä on alle 18-vuotias lapsi tai lapsia. Lapset puheeksi- keskustelu on matalan kynnyksen menetelmä, joka avaa oven muille mahdollisesti tarvittaville työmenetelmille ja palveluille. Keskustelun tarkoituksena on turvata lapsen ja nuoren suotuisa kehitys tilanteessa, joka on monella tavalla pelottava ja usko tulevaisuuteen voi horjua.

Asioiden salaaminen lapsilta ja nuorilta ei ole suojelemista.

Syöpätautien ja hematologian poliklinikka

06-826 4229

Saattohoito

Saattohoito on palliatiivisen hoidon viimeinen vaihe. Saattohoito tarkoittaa kuolevan potilaan hoitoa, silloin kun odotettavissa oleva elinaika on lyhyt. Tähän kuuluu myös potilaan läheisten avun tarpeen huomioiminen kuoleman jälkeen.

Palliatiivinen poliklinikka yhdessä kotihoidon ja tarvittaessa vuodeosastohoidon kanssa huolehtivat saattohoidosta. Jos esimerkiksi haluat viettää viimeiset hetkesi kotona, tämä pyritään järjestämään mahdollisuuksien mukaan. Kotisaattohoito edellyttää yhteistyötä omaisten, kotihoidon, kotisairaanhoidon ja kotisairaalan välillä.

Keskustele omista toiveistasi tarpeeksi ajoissa läheisten tai hoitohenkilökunnan kanssa, jotta voimme järjestää elämän loppuvaiheen hoidon mahdollisimman hyvin.

Vaikka sairautesi on parantumaton, on paljon, mitä voidaan tehdä. Tee sitä mikä tuottaa sinulle iloa, viettää aikaa perheesi ja läheistesi kanssa, liikkua ulkona ja nauttia hyvistä päivistä.

Syövän kanssa eläminen tuo runsaasti muutoksia elämään. Voit saada apua ja tukea eri hoidon ammattiryhmistä.

Sosiaalihoitaja: 040-653 4343, 040-6534070, 040-6534499, 040-6534490, 040-6534284

- etuudet, sairausloma-/työkyvyttömyysasiat, erilaiset lausunnot

Psykiatrinen poliklinikka

- keskusteluapu/tuki sekä sinulle että omaisillesi, kriisiapua
- jos sinulla on alaikäisiä lapsia, voidaan järjestää tukea (ns. perheinterventio) koko perheelle sosiaalihoitajan ja psykiatrian poliklinikan toimesta

Sairaalapappi

- keskusteluapu- ja tuki. Sinulla on mahdollisuus keskustella elämäntilanteestasi sairaalapapin kanssa, vaikka et ole uskonnollinen tai uskonto ei ole tärkeä asia elämässäsi.

Syöpäyhdistys

- keskustelutuki, oirehoito, apua kodinhoidossa, kotihoidon järjestäminen
- tietoa tukiryhmistä tai tukihenkilöstä
- Kokkola: Monika Kolppanen (palliatiivinen hoitaja) 010 843 6009/050-4693553; Maria Heikkilä-Nyman (neuvonta) 010 843 6008
- Pietarsaari: Christine Kung (syöpäsairaanhoidtaja) 010 843 6011/050-343 5298

Syöpätautien ja hematologian poliklinikka

06-826 4229

Tietyissä kunnissa työskentelee **syöpäsairaanhoitaja**, joka voi auttaa sinut oirehoidossa sekä hoidon järjestämisessä lähellä sinun kotisi.

- Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Ylivieska, Nivala, Sievi, Alavieska): Johanna Hirvelä 040-6355034/Teemu Isoaho 040-635 5189 (Nivala). Eija Palola 040-6355189 (Ylivieska).
- Kannus: 044-587 2879
- Kalajoki: Anne Hietala 044-469 1522 (puhelinaika tiistaisin)
- Peruspalvelukuntayhtymä Selänne (Haapajärvi, Pyhäjärvi, Reisjärvi): Sinikka Partimaa 044-4456 119 (torstaisin ja perjantaisin)

Voimme tarvittaessa ottaa yhteyttä ylläoleviin henkilöihin puolestasi.